

Nusa Lembongan ja Gilit – Balin paratiisisaaret

7.4.2024 14.00

Balin kulttuuri tansseineen ja temppeleineen on kiehtova ja vehreät riisipellot upeita, mutta kun turistijoukot ja heidän perässään juoksevat tyrkyttäjät alkavat käydä hermoille, apu on lähellä.

Teksti ja kuvat: MIKA SÄTERI

Nusa Lembongan on kompaktin kokoinen ja rauhallinen saari, jossa voi nauttia luonnonmukaisesta elämäntyylistä balilaisella ystävyydellä ja kulttuurilla höystettynä. Gili-saarten vetonaulat ovat valkoiset, korallin ympäröimät hiekkarannat, jotka kiertävät kaikkien kolmen pikku saaren ympäri.

Sinistä taivasta vasten leijailevat pääskyset ovat pieniä ja perhoset isoja. Temppelepuut ja ihmeköynnökset kukkivat ja pienten banaaninlehdistä taiteiltujen uhrivasujen suitsukkeet tuoksuvat kynnyksillä ja alttareilla. Nauravaiset lapset heiluttavat ja huutavat tervehdyksiään. Joka talon pihalla laiduntaa lehmä vasikoineen, kanat kuopsuttelevat vapaina tiput perässään. Rantavesi on turkoosinkirkasta, kalat värikkäitä ja pienet kuunsirpin muotoiset hiekkarannat lähes autioita.

Tällaisesta Balista haaveillaan pitkän pimeän talven keskellä.

Totta puhuen etenkin Ubud ja sen eteläpuoleinen Bali ovat melko rasittavia paikkoja, joissa on kymmeniä kilometrejä matkamuistomyymälöitä, kyydin tarjoajia, hihassa roikkuvia saronkikauppiaita ja tietenkin tuhansia matkailijoita.

Rantavesi on turkoosinkirkasta, kalat värikkäitä ja

pienet kuunsirpin muotoiset hiekkarannat lähes autioita.

Balin kaakkoispuolen pienet saaret tarjoavat juuri sitä eksotiikkaa, ystävällisyyttä ja rauhallista rantaelämää, joita moni hakee Baliilta. Matkailu ei ole häirinnyt juurikaan paikallista elämäntyyliä ja suurin osa saaren asukkaista toimii perinteisissä ammateissa kalastajina, kookospähkinän viljelijöinä ja merilevän kasvattajina. Silti palveluja on riittävästi ja majoitusvaihtoehtoja joka budjetille. Myös internetkahviloita ja langattoman verkkoyhteyden tarjoavia *warungeja* on useita saaren pohjoispuolen kylässä, Jungut Batussa.

Jungut Batun kylänraitin jälkeen mopo on pysäytettävä, kun edessä on 90 asteen käännös oikealle. Näky on lumoava ja tuoksu huumaaava. Päätien jatkeena aukeaa rauhallisena liplattava matalikko, jonka hiekkapohja kutsuu käyskentelemään veteen. Aurinko kimmeltää vedessä ja edessä hämmöittää Balin rannikko ja majesteettillinen Gunung Agung -tulivuori. Jungut Batun rannasta nousevat leijat hipovat taivasta.

Hiljaisuudessa aika tuntuu pysähtyvän, mutta pian sen oivaltaa vain hidastuneen. Vedessä kahlaavat veneitä vetävät kartiohattuiset miehet ja uljasryhtiset naiset. Pistävänmakea merellinen tuoksu tulee rannalla värikkäinä mattoina kuivatettavasta merilevästä, jota kannetaan koreissa pieniin hinattaviin tai kepillä työnnettäviin veneisiin ja edelleen isompiin, merikelpoisiin veneisiin. Merilevä päätyy syötäväksi esimerkiksi elintarvikkeiden hyytelöimisaineena.

Vasemmanpuoleinen liikenne, kuoppaiset, kapeat tiet ja takamuksen alla pärisevä skootteri, jonka takarengas tyhjenee uhkaavasti, eivät välttämättä kuulosta kovin hohdokkaalta, mutta kolikon kääntöpuolena on matkan elämyksellisin päivä. Kuten muuallakin Kaakkois-Aasian maaseudulla, myös Nusa Lembonganilla moponvuokraus on paras tapa tutustua ympäristöön.

Vedessä kahlaavat veneitä vetävät kartiohattuiset miehet ja uljasryhtiset naiset.

Tie jatkuu rannanmyötäisenä kohti mangrovemetsikköä. Merilevän tuoksuisilta pihoilta lapset huutelevat iloisina *hello*. Rohkeimmat haluavat heittää ylävitosen tai muuten koskettaa muukalaista. Hymy on herkässä kaikilla.

Tie päättyy mangrovemetsän reunaan, hiekkapohjaiselle Mangrove Beachille, josta tehdään snorklausmatkoja läheiselle koralliriutalle.

Kampean itseni käskystä yli laidan ja työnнан maskin keskelle kirjavien kalojen vilskettä.

Jonkin aikaa rantakahvilassa tingittyäni pääsen seitsemällä eurolla kapteeniksi esitellyn miehen kyytiin. Kapteeni työntää venettä kepillä pohjasta, joten valintani on paitsi moottorivenettä edullisempi myös ekologisempi ja eksoottisempi. Matkaamme ensin mangroven läpi, sitten bambukepein reunustettujen merileväviljelmien halki. Oikealla kohoavat Nusa Penidan jylhät maisemat. Matka ei ole pitkä, mutta matalassa vedessä kuljetaan hitaasti. Kysyn kapteenilta, onko hänkin merilevän viljelijä. Hän nyökkää ja jatkaa hetken päästä väläyttäen harvahampaisen hymyn.

- But snorkeling better business!

Kampean itseni käskystä yli laidan ja työnнан maskin keskelle kirjavien kalojen vilskettä. Punertava koralli kumpuilee silmänkantamattomiin kuin kuun maisema, merivuokossa piileskelee klovnikala poikasineen. Ajantaju katoaa veden alla ja uin veneelle ajatellen sovitun puolen tunnin olevan jo täynnä. Relax, relax, kapteeni sanoo ja näyttää suuntaa, johon minun pitää uida kohti uusia unenomaisia näkyjä.

Kalastajat seisovat vaatteet päällä vyötäisiään myöten matalassa vedessä. Bambusta tehdyt onkivavat kohoavat korkeuksiin. Hevoskärryjen kulkuset kilistelevät takaa ohi ja merituuli kahisuttaa rantamajan elefanttiruohokattoa. *Bintang*-olut on juotava nopeasti ennen kuin se lämpenee, reggaerytmit kantautuvat baaritiskiltä. Transsista havahtuu puolen tunnin välein, kun kauppiaat käyvät tarjoamassa koruja, jäätelöä tai timorilaista luonnonöljyä.

Nusa Lembonganin lapset tervehtivät matkailijaa.

Veneiden purku on kovaa työtä Gili Trawanganin rantahiekassa.

Oloni on euforinen, eikä suinkaan oluen takia, vaan siksi että juuri äsken näin elämäni ensimmäisen merikilpikonnan rantavedessä snorklatessani. Gili-saaret ovatkin sukeltajan, snorklaajan tai vain valkoista hiekkaa rakastavan paratiisi. Rannasta voi kävellä snorkkeli päässä tyyneen veteen ja nähdä saman tien upeat korallit, liudan eksoottisia kaloja ja kilpikonnan kellumassa pinnan tuntumassa tai tonkimassa kaula pitkällä ravintoa koralleista.

Gilit, Trawangan, Meno ja Air ovat kolme pientä paratiisisaarta Balin itänaapurin, Lombokin edustalla. Vaikka matkailijat tulevat saarille Balilta, paikallisten enemmistö ei tule, vaan he ovat muslimikalastajia Sulawesilta ja Lombokilta.

Useimmiten jostain puun alta tai riippukeinusta löytyy nukkuva pojankolttiainen, joka voi näyttää huoneita.

Jokaista pyöreää saarta ympäröi kaistale valkoista hiekkaa. Siivoamattomat kohdat hiekkarannoista paljastavat, että niitä ympäröi melkoinen määrä korallia. Saarilla ei ole autoja, ei myöskään mopoja, joten matka taittuu kävellen, pyöräillen tai hevoskyydillä.

Vedet saarten ympärillä ovat Balin seudun tyyneimmät, joten tänne voi tulla uimaan myös pienten lasten kanssa. Isoin haaste on puoleltoista tunnin venematka Balin Padangbaista ajoittain aikamoisessa merenkäynnissä. Rento Gili Trawangan on nuorison suosima kohtaus- ja bailupaikka, mutta puolen kilometrin päässä vilkseestä viihtyvät myös rauhaa hakevat pariskunnat ja perheet. Saaren luoteispuolelta on huikeat auringonlaskunäkymät Balin tulivuorten ylle ja läpi yön juhlineet palkitaan, kun aurinko nousee Lombokin Rinjani-tulivuoren takaa.

Toisin kuin muilla Gileillä Trawanganilla on tarjolla myös kansainvälisen keittiön helmiä riisiin kyllästyneille. Tapasbaari Karma Kayak on hyvä paikka ihailla auringonlaskua ja italialaisen Blu d'a Mare -ravintolan kruunaa asialleen ja asiakkaalleen omistautuva isäntä. Trawangan Diven meksikolaisessa kannattaa kokeilla kasvistostadaa, minkä jälkeen voi pulahtaa altaaseen ja uida baaritiskille.

Gili Meno on saarista hiljaisin, joten Robinson Crusoe -henkistä lomaa ja omaa rantakaistaletta etsivien kannattaa tulla tänne. Monessa majapaikassa on mahdollista yöpyä täysin yksin. Saarella on niin hiljaista, että majoituksen löydyttyä henkilökuntaa saa huhuilla pitkään. Useimmiten jostain puun alta tai riippukeinusta löytyy nukkuva pojankolttiainen, joka voi näyttää huoneita.

Taskulamppu on auringonlaskun jälkeen ehdoton varuste ja uimakengät ovat matalissa vesissä kahlatessa hyvät korallinpalasten takia. 30 metrin kahlaamisen jälkeen kannattaa laittaa snorkkeli tai vähintään uimalasit päähän, sillä esimerkiksi Amber Housen kohdalla meri tarjoilee huikeita näkyjä korallista kilpikonniin ja merikäärmeisiin.

Gili Air on kolmas siistissä rivissä olevista saarista ja lähinnä Lombokia. Rannat ovat ehkä upeimmat täällä, ja saari on kehittyneisyydessään Gili Trawanganin ja Gili Menon väliltä. Saaret ovat aivan lähekkäin, mutta julkinen vene kulkee vain kaksi kertaa päivässä, aamulla ja iltapäivällä. Muulloin venemiehet pyytävät parin sadan metrin matkasta huikeita hintoja.

Rahat pitää nostaa Trawanganilla, sillä muilla saarilla ei ole automaattia. Sen jälkeen voi lähteä saarihyppelylle ja etsiä juuri omia unelmiaan vastaavan kaistaleen hiekkaa.

Nusa Lembongan

KIITÄMME

- o Upeita koralleja Mangrove Beachillä ja mahdollisuutta nähdä paholaisrauskuja
- o Balilaisia herkkuja ja kulttuuria
- o Ystävällisiä ihmisiä ja hyvää palvelua
- o Edullisempaa ja helpompaa venematkaa kuin Gileille

MOITIMME

- o Kallimpaa merinäköalamajoitusta kuin Gileillä
- o Hankalaa uimista isot aaltojen ja virtausten vuoksi useimmilla rannoilla
- o Pankkiautomaatin puuttumista

Gili-saaret

KIITÄMME

Pojista tulee isona venemiehiä.

- o Hienoja ja rauhallisia hiekkarantoja
- o Upeita snorklaus- ja sukellusmahdollisuuksia
- o Rauhallisempia vesiä kuin Balilla
- o Gili Trawanganin pankkiautomaatteja

MOITIMME

- o Paikallisen kulttuuritarjonnan vähäisyyttä
- o Voimakasta merenkäyntiä venematalla
- o Hidasta, osittain jopa puuttuvaa palvelua

FAKTAT

Sijainti: Sekä Nusa Lembongan että Gili-saaret ovat Indonesiassa, Balin ja Lombokin välissä Intian valtameressä. Balille pääsee helposti ja edullisesti Air Asian halpalennoilla Bangkokista tai Singaporesta.

Rahayksikkö: Indonesian rupia, IDR (1 € ≈ 11775 rupiaa)

Pääuskonto: Hindulaisuus Nusa Lembonganin saarella ja islam Gili-saarilla

Liikkuminen: Nusa Lembonganin saarella ei ole yksityisautoja, vaan yleisin kulkupeli on 110-kuutioinen skootteri, jonka saa noin viiden euron päivävuokralla. Gileillä ei ole autoja eikä mopoja, vaan julkinen liikenne hoituu hevoskärryillä.

Saarelta saarelle: Nusa Lembonganille pääsee veneellä Balin Sanurista. Matka kestää pikaveneellä puolisen tuntia ja maksaa noin 15 euroa yhteen suuntaan. Julkinen venekyyti maksaa noin 3.50 euroa, mutta matka kestää lähes kaksi tuntia ja veneet voivat olla ylikuormattuja. Gileille matkustetaan yleensä Itä-Balin Padangbaista, josta venematka kestää 1,5 tuntia. Merenkäynti saattaa aiheuttaa pahoinvointia ja olla jopa vaarallinen. Aamupäivisin meri on yleensä rauhallisempi. Menolippu pikaveneillä maksaa noin 40 euroa. Marina Srikandin vene on suurin.

Lehmä vartioi Santa Bungalow'n mökkiä.

Merilevää kuljetetaan perinteisin keinoin Nusa Lembonganilla.

Gili Trawanganin kylänraitti ruuhka-aikaan.

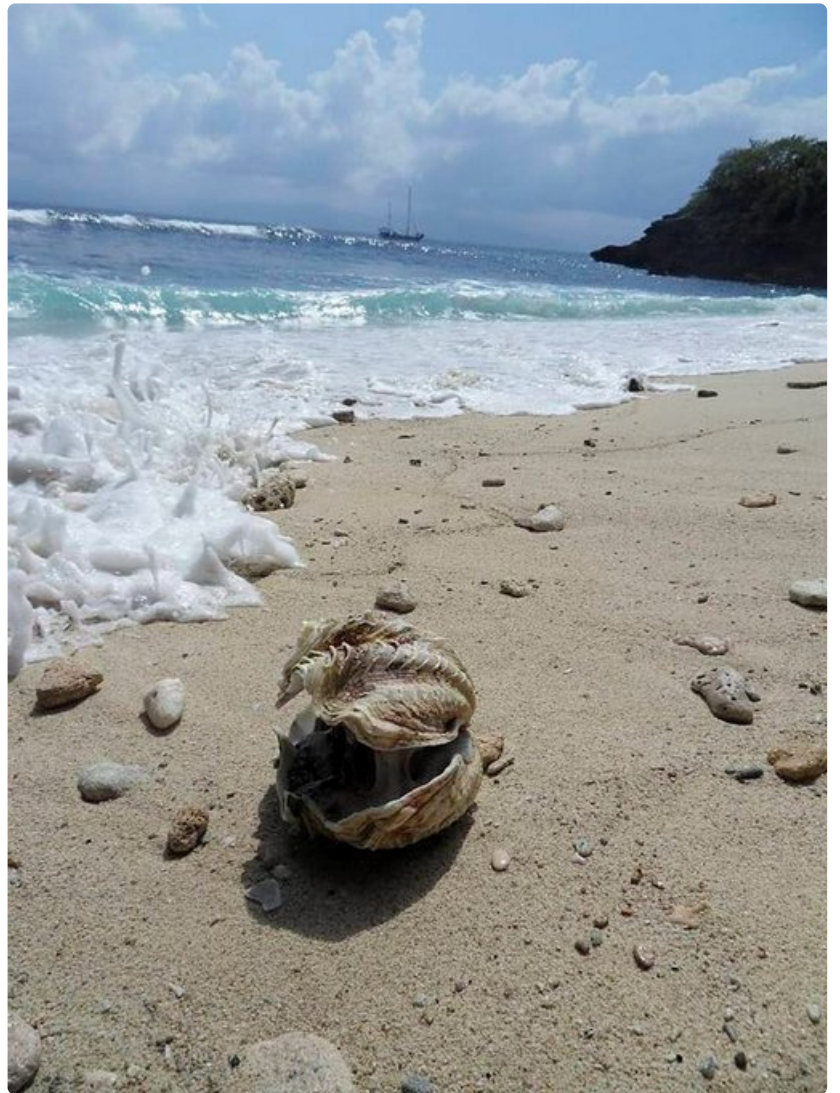
Jungut Batun pohjoispuolella meri on tyyni ja matala.

Merilevän kuivatus hellii sekä näkö- että hajuaistia.

Balilaiset herkut saavat veden kielelle jo ulkonäöllään.

Mushroom Beachin ainoa asukas.

Gili Meno on hiljaisin Gileistä.